نام و نام خانوادگی:	« یاد خدا آرام بخش دلهاست »	امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲
کلاس: دوازدهم	سازمان آموزش و پرورش استان مازندران اداره آموزش و پرورش فریدونکنار دبیرستان جابربن حیان کاردگرمحله	نام درس: علوم و فنون ۳ تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۴ مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
شماره صندلی:		

ردیف	سئوالات	بارم
	تاریخ ادبیات:	
	۱- جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید.	۰/۵
	الف) ..... شاعر وطنی و از موسیقی دانان بزرگ عهد مشروطیت بود.	
	ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت،..... بود که چند نمایشنامه کوتاه تالیف کرد.	
	۲- درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.	
	الف) علامه علی اکبر دهخدا،در رواج نثر متکلّف و فنی نقش موثری داشت. ص غ	۰/۷۵
	ب) قائم مقام فراهانی احیا کننده نثر فارسی است و منشآت مهم ترین اثر قائم مقام است. ص غ	
	پ) ایرج میرزا از شعرهای غربی نیز ترجمه هایی منظوم پدید آورده است که قلب مادر یکی از نمونه هاست. ص غ	
	۳- کدام گزینه جزو ویژگی های ادبیات عصر بیداری نیست؟	
	الف) نفی عقاید خرافی ب)توجه به فراگیری علوم جدید ج) انتقاد از نابسامانی د) سرکوب احساسات ملّی و میهنی	۰/۲۵
	۴- نام مولفان آثار زیر را بنویسید.	
	الف) گلشن صبا ب) سه تابلوی مریم	۰/۵
	سبک شناسی:	
	۵- در دوره بیداری، چه عاملی زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد؟	۰/۲۵
	۶- کدام گزینه جزو شاخص ترین درون مایه شعر عصر بیداری نیست؟	
	الف) عدم توجه به مردم ب) قانون ج) تعلیم و تربیت جدید د) آزادی	۰/۲۵
	۷- جاهای خالی را کامل کنید.	
	الف)یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوره مشروطه، حضور..... در بعضی صحنه های داستان است.	۰/۵
	ب) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفر از ..... می پردازد.	
	۸ – دو مورد از ویژگی های شعر دوره بیداری را در سطح زبانی بیان کنید.	۰/۵
	۹- چه عواملی موجب کم توجهی شاعران در کاربرد جمله و ترکیب های زبانی در شعر دوره بیداری شده است؟ دو مورد	۰/۵
	موسیقی شعر: ۶ نمره	
	۱۰- تقطیع نمونه های زیر به گونه ای که در کمانک آمده، با کدام اختیار زبانی شاعری مطابقت دارد؟	
	الف) درخت دوستی (_ _ u_ u_) ب) گفت ای پدر (_ _ u _)	۰/۵
	۱۱- درستی یا نادرستی جمله زیر را بنویسید.	
	اگر وزن بیتی(مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن) باشد، می توان آن را به صورت مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن نیز سامان داد.	۰/۵
	۱۲- برای بیت زیر،کدام وزن ترجیح داده می شود؟ چرا؟	
	تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت	۰/۷۵
	الف) مفعول مفاعیل مفاعیلُ فعولن ب) مستفعل مستفعلُ مسفعل مستف	
	۱۳- با خوانش درست بیت ها و درک پایه های هر بیت، مشخص کنید وزن کدام بیت ناهمسان است.	
	الف) دل نیست کبوتر که چو برخاست، نشیند از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم	۰/۵
	ب) دایم گل این بستان شاداب نمی ماند دریاب ضعیفان را در وقت توانایی	

www-kanoon.ir

۱۴- آیا در واژه سوی می توان از اختیارات زبانی استفاده کرد؟ توضیح دهید. ۱

پس سوی کاری فرستاد آن دگر تا از این دیگر شود او باخبر

۱۵ - با خوانش درست بیت زیر، مصراع اول آن را تقطیع هجایی کنید و پایه های آوایی و وزن مصراع اول را بنویسید. ۱/۵

ای باد بامدادی ، خوش می روی به شادی / پیوند روح کردی ، پیغام دوست دادی

۱۶- بیت زیر را تقطیع هجایی کنید؛ سپس یک اختیار زبانی در مصرع اول مشخص کنید ۱/۲۵

همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر / نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل ها؟

زیبایی شناسی: ۶ نمره

۱۷- با توجه به بیت: پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت / من چرا ملک جهان را به جویی نفروشم؟ به پرسش ها پاسخ دهید.

الف) تلمیح به کار رفته در بیت را توضیح دهید. ۱

ب) بین کدام واژه ها آرایه تناسب دیده می شود؟

۱۸- با توجه به بیت زیر، لف و نشر را پیدا کنید و نشان دهید و نوع آن را بنویسید. ۱

با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

۱۹- در بیت زیر متناقض نما را مشخص کنید و درباره آن توضیح دهید. ۱

فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را

۲۰ -آرایه بارز هر یک از ابیات زیر را بنویسید. ۱

الف) در آینه دوباره نمایان شد/ با ابر گیسوانش در باد/ باز آن سرود سرخ انالحق/ ورد زبان اوست.

ب) روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد و آن زر می زند

پ) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی

۲۱- فرق متناقض نما و تضاد را بنویسید. ۱/۵

۲۲-کدام یک از آرایه های زیر،جزو بدیع معنایی (آرایه های معنوی) است. دو مورد مشخص کنید. ۱

ایهام جناس اغراق ترصیع

نقد و تحلیل نظم و نثر: ۴ نمره

۲۳- متن زیر از کتاب چرند و پرند دهخدا از نظر ویژگی های زبانی و ادبی دوره بیداری بررسی کنید. ۰/۵

باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته، تا یک فرّاش قرمزپوش می بیند،دلش می تپد تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد. ۱/۵

۲۴- شعر زیر را از نظر فکری و آرایه های بدیع معنوی بررسی کنید.

غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم

گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم / مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم

نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم ۲

۲۵- بیت زیررا در قلمرو ادبی بررسی کنید.

داغ است دل لاله و نیلی است برِ سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند ۰/۵

www.kanoon.ir

نمره به عدد	نمره به حروف	امضاء دبیر